

PVV: coalitie of oppositie

De sterke opkomst van de PVV, momenteel goed voor 26 zetels in de Politieke Barometer van Synovate, heeft een flinke invloed op de mogelijkheden en onmogelijkheden om na de volgende Tweede Kamerverkiezingen regeringscoalities te vormen.

De huidige regeringscoalitie staat momenteel op 66 zetels en zou bijvoorbeeld een partij als D66 – inmiddels goed voor 14 zetels in de Barometer – nodig hebben om tot een meerderheid te komen in de Tweede Kamer.

Een linkse coalitie (PvdA, SP, GL en D66) schiet op dit moment met 64 zetels flink tekort.

Een driepartijencombinatie aan de rechterzijde (CDA, VVD en PVV) zou op dit moment met 73 zetels net geen meerderheid halen.

Maar is de PVV in de ogen van de Nederlandse kiezer wel een geschikte regeringspartij en hoe denken de huidige aanhangers van Wilders daar zelf over?

Bijna de helft (46%) van alle Nederlandse stemgerechtigden is van mening dat de PVV bij de huidige omvang straks regeringsverantwoordelijkheid moet gaan dragen. Onder de aanhangers van de PVV is er grote eenstemmigheid op dit punt: 96% vindt regeringsdeelname beslist noodzakelijk.

Een groot deel van de Nederlandse kiezers vindt dat de PVV moet gaan regeren. Van alle mensen die momenteel niet op de PVV zouden stemmen, denkt 60% echter dat het dan snel afgelopen zal zijn met de populariteit van de partij. Onder de huidige aanhang van Wilders is dat percentage slechts 2%.

Twijfel onder Wilders' eigen aanhang

Toch is er onder de PVV-aanhang sprake van twijfel. Men vindt weliswaar dat regeringsdeelname een must is en heeft ook niet het gevoel dat de populariteit van de partij zou lijden onder zo'n nieuwe rol, maar tegelijkertijd is één op de drie PVV-kiezers van mening dat het verstandig zou zijn om in de oppositie te blijven.

Diezelfde twijfel zien we als we vragen naar een eventuele rol van Wilders als premier van dit land. Slechts de helft van de mensen die nu PVV zouden gaan stemmen, is van mening dat hij daarvoor de juiste man is. Mensen die in Wilders een goede premier zien, noemen in grote meerderheid zijn duidelijkheid als argument: "Duidelijke taal die mensen begrijpen, geen draaikonterij".

Kijken we naar alle mensen die op dit moment niet voor de PVV zouden kiezen, dan zien we dat 34% denkt dat de PVV helemaal geen regeringsverantwoordelijkheid zou willen dragen. 62% denkt dat de partij niet in staat is om regeringsverantwoordelijkheid te dragen.

Ook onder de PVV-aanhang denkt ongeveer een vijfde dat de eigen partij geen regeringsverantwoordelijkheid zou willen dragen. Over het kunnen heeft slechts 2% van de PVV-aanhang zijn twijfels.

One-issue: duidelijkheid

In de acceptatie van de PVV als potentiële regeringskandidaat spelen oordelen en vooroordelen over de PVV en Wilders natuurlijk een grote rol. Het beeld van de partij lijkt zich duidelijk te verdiepen en verbreden en wordt steeds genuanceerder.

Een flinke groep Nederlandse kiezers (46%) is van mening dat Wilders' optreden de Nederlandse politiek in elk geval interessanter maakt. Het beeld dat de PVV een one-issue partij zou zijn leeft weliswaar bij 41% van alle kiezers, maar tegelijkertijd is er een groep van 27% die het daar niet mee eens is.

Het issue waar de partij zich vooral op onderscheidt lijkt steeds meer de duidelijkheid. Natuurlijk wordt die duidelijkheid van Wilders in eigen kring gewaardeerd (maar liefst 100% van hen onderschrijft de stelling dat "Wilders zegt waar het op staat"), maar ook door 48% van de niet-PVV-stemmers.

Over het democratisch gehalte van de PVV lopen de meningen behoorlijk uiteen. 35% van alle kiezers noemt de PVV een democratische partij, maar een even grote groep is het daar niet mee eens.

PVV'ers vinden VVD de natuurlijk bondgenoot

Als de PVV zou gaan regeren, met wie gaat de Wilders-aanhang dan het liefst in zee? Allereerst is duidelijk dat links en de PVV geen goede match vormen. Slechts 14% van de huidige PVV'ers zou met de SP willen regeren. PvdA en GroenLinks worden door slechts 8% als geschikte regeringspartners gezien.

De natuurlijke bondgenoot van de PVV is de VVD: 48% van de huidige PVV-stemmers wil met de VVD gaan regeren. Rita Verdonk en haar TON zijn voor 44% ook van harte welkom in de coalitie, maar leveren natuurlijk geen stevige bijdrage aan een Kamermeerderheid. Ten slotte zou een kwart van de mensen die momenteel PVV zouden

stemmen met het CDA willen samenwerken. Zo'n coalitie van PVV, VVD, TON en CDA is in de Politieke Barometer van dit moment goed voor 74 zetels. Net niet genoeg.